

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 467 din 20.07.2022

Dosar nr.: 776/2021

Petiția nr.: 7204/27.09.2021

Petent:

Reclamat: Liceul Special "Moldova" Târgu Frumos

Obiect: petentul este persoană cu handicap vizual și reclamă faptul că pentru a putea beneficia de bursă îi sunt solicitate declarații notariale din partea părinților, deși este major, iar aceștia nu doresc să le dea

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părții reclamate

2. Liceul Special "Moldova" Târgu Frumos, loc. Târgu Frumos, str. Cuza Vodă nr. 24, jud. Iași

II. Citarea părților

3. Prin adresa nr. 7204/20.10.2021 (fila 6 din dosar) i s-a solicitat petentului să indice **partea reclamată/părțile reclamate** cu exactitate și s-a invocat din oficiu **excepția de necompetență materială** a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării având în vedere solicitarea de a face demersuri pentru schimbarea legilor deoarece aspectele sesizate nu intră în atribuțiile Consiliului. Prin adresa nr. 8190/01.11.2021 petentul revine cu petiția identică semnată, fără a face nicio completare sau a-și formula apărări raportat la excepția invocată din oficiu.

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

5. Părțile au fost citate cu respectarea măsurilor impuse de starea de alertă, prin comunicarea unor adrese (filele 9-10 din dosar) în care se preciza posibilitatea părților de

a-și exprima acordul în sensul trimiterii punctelor de vedere în scris, iar părții reclamate i-a fost comunicat un exemplar al petiției în vederea posibilității formulării apărărilor.

6. Partea reclamată a depus la dosar punct de vedere.

7. Punctul de vedere depus de partea reclamată a fost comunicat petentului (fila 13 din dosar) în vederea depunerii de concluzii scrise. La dosar au fost depuse concluzii scrise.

III. Susținerile părților conform obiectului dosarului

Susținerile petentului

8. Prin petiția nr. 7204/27.09.2021 petentul precizează următoarele aspecte relevante:

- este persoană cu handicap grav (nevăzător);
- este elev în cadrul Liceului Special "Moldova" Tîrgu Frumos;
- este născut pe 30.12.2002, elev în clasa a IX-a;
- pentru a putea beneficia de banii de liceu și de bursă printre actele necesare care i se cer de către conducerea școlii i se solicită să depună la dosar și declarații notariale din care să rezulte că părinții săi nu au niciun venit;
- părinții săi nu vor să semneze aceste declarații, din această cauză petentul nu poate beneficia de cele două burse;
- petentul solicită CNCD să facă demersurile necesare astfel încât legile să fie schimbate;
- petentul se consideră discriminat deoarece este major, răspunde pentru faptele sale, își administrează singur banii de handicap și nu este normal să depindă de ceea ce decid părinții săi;
- petentul arată că este un elev silitor, pentru el orice ban contează având în vedere că face meditații (pregătire pentru bacalaureat și pentru a urma studii superioare pentru a-și face un viitor);
- petentul menționează că pe timpul cât se află la școală (în internat) banii de handicap nu îi primește, îi primește școala, și astfel neprimind aceste burse nu își poate cumpăra produse pentru igiena personală, pentru studii etc.;
- petentul solicită ca orice comunicare să fie făcută pe adresa sa de e-mail;
- petentul menționează că nu are asistent personal.

Potentul anexează copii după cartea sa de identitate și după certificatul de încadrare în grad de handicap.

9. În concluziile scrise depuse la dosar înregistrate cu nr. 2889/19.04.2022 (fila 14 din dosar) petentul arată că el a sesizat că din cauza nepăsării părinților, respectiv refuzul acestora de a merge la notar, primărie etc., pentru a obține acte din care să reiasă că aceștia nu au niciun venit și apoi să le trimită la unitatea școlară unde petentul învață, acesta nu beneficiază de drepturile bănești care i se cuvin. Petentul precizează că este major, este responsabil cum își cheltuiește banii, chiar dacă sunt puțini. Petentul solicită CNCD să facă demersurile necesare către instituțiile statului astfel încât atât el, cât și elevii aflați în aceeași situație cu el, să nu mai depindă de bună voința părinților. Petentul precizează că plângerea nu s-a referit la unitatea școlară unde învață.

Susținerile părții reclamate

10. Partea reclamată în punctul de vedere depus la dosar precizează următoarele:

- unitatea școlară școlarizează doar elevi cu deficiențe de vedere din toată zona Moldovei, iar toți elevii înscriși în acest liceu sunt tratați la fel, nefiind discriminați;

- petentul frecventează clasa a XI-a, în anul școlar 2021-2022, fiind înscris în liceu din clasa I, septembrie 2011;
- la începutul fiecărui an școlar toți elevii de liceu sunt informați cu privire la derularea Programului național de protecție socială "Bani de liceu", conform legislației în vigoare și a condițiilor de acordare;
- petentul are domiciliul la părinții săi, iar dosarul pentru banii de liceu trebuie să cuprindă date cu privire la veniturile familiei lui. În luna septembrie 2021 petentul a depus la secretariatul unității cererea cu nr. 3291/24.09.2021, însoțită de toate documentele necesare pentru acordarea sprijinului financiar în cadrul Programului Național de protecție socială "Bani de liceu";
- în data de 24.10.2021 s-a întrunit Comisia de validare și analizare a dosarelor privind Programul Național de protecție socială "Bani de liceu" și a validat dosarul petentului deoarece a întrunit toate condițiile de venit pe membru de familie, absențe, medie din anul școlar precedent;
- astfel, petentul beneficiază de bursa "Bani de liceu" în valoare de 250 lei pe lună pe perioada anului școlar 2021-2022, sumele fiind virate în contul său personal, conform dorinței acestuia;
- de asemenea, pe parcursul anului școlar 2021-2022, petentul beneficiază de:
 - educație formală și non-formală;
 - găzduire, îngrijire și supraveghere în internatul școlar;
 - 3 mese pe zi, supliment și programul "Laptele și cornul" în cantina unității;
 - alocație de echipament, produse de igienă, rechizite în suma de 1266 lei/an, conform HG nr. 564/04.08.2017 privind acordarea drepturilor copiilor cu cerințe educaționale speciale (suma fiind majorată cu 50% pentru persoanele cu grad de handicap);
- partea reclamată precizează că unitatea școlară nu acordă și nu sistează indemnizații, drepturi ale încadrării într-o categorie de persoane cu handicap.

IV. Motivarea în fapt și drept

Legislație și principii

10. Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, la secțiunea *Vădită necompetență* prevede:

„Art. 28. Membrii Colegiului director, din oficiu, pot ridica excepția de necompetență când în mod vădit constată că petiția formulată nu este de competența Consiliului, potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 137/2000, republicată.

Art. 29. Excepția de necompetență poate fi ridicată de reclamat sau de membrii Colegiului director și în cursul soluționării petiției, sub condiția prevăzută la art. 30.

Art. 30.

(1) Excepția de vădită necompetență se pune în dezbateră petentului sau a persoanei interesate care sesizează Consiliul, pentru a-și formula punctul de vedere.

(2) Colegiul director acordă un termen petentului sau părții interesate pentru a comunica punctul de vedere.

Art. 31

(1) Consiliul soluționează excepția de vădită necompetență după solicitarea punctului de vedere al petentului sau al părții interesate care a sesizat Consiliul.

(2) Necomunicarea punctului de vedere la termenul acordat nu împiedică soluționarea petiției.

Art. 32. Consiliul soluționează excepția de vădită necompetență prin hotărâre a Colegiului director.”

11. O.G. nr. 137/2000, la art. 2 alin. 1 prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

12. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

13. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: „exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”).

14. Prin nediferențiere judecătorii Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțeleg în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: „art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară” (**Marckx împotriva Belgiei**, 13 iunie 1979, §32) sau „analoagă” (**Van der Musselle împotriva Belgiei**, 23 noiembrie 1983, §46) ori „relevant similară” (**Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „analoagă ori relevant similară” (**Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit**, 30 iulie 1998, §75).

15. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

16. Criteriile enumerate de **O.G. nr. 137/2000** sunt doar ilustrative, nu exhaustive, precizând „sau oricare alt criteriu”, însă aceste criterii, conform cazuisticii CEDO, trebuie să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (**Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei**, 7 decembrie 1976, §56). „Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelor care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele” (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §55), menționând că noțiunea „orice altă situație” trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §56-61), cu atât mai larg cu cât dreptul atins este considerat a fi mai important (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §62).

Colegiul director al CNCD reține următoarele:

17. Petentul solicită din partea CNCD modificarea legislației care ar proteja copiii față de nepăsarea părinților.

18. Având în vedere că petentul nu a clarificat un alt obiect al petiției și nu a solicitat respingerea excepției de necompetență materială invocată, în sprijinul lui acțiunea a fost

îndreptată împotriva școlii în care el învață, cu scopul de a clarifica motivele pentru care petentul nu beneficiază de bursă.

19. Din răspunsul școlii rezultă că petentul beneficiază de bursă.

20. Pentru a oferi un răspuns motivat petentului, Colegiul director unește excepția cu fondul.

21. Trebuie stabilit pe de o parte că CNCD nu poate interveni pentru a obține o modificare a legislației, pe de altă parte că nu este necesară o astfel de modificare, existând instituții care pot să apere interesele petentului în situația în care părinții nu oferă sprijinul necesar pentru obținerea unor drepturi (Autoritatea Națională pentru Protecția Familiei și a Drepturilor Copilului, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Iași, Direcția de Asistență Socială Târgu Frumos).

22. Solicitarea ca veniturile părinților să fie depuse pentru a putea beneficia de banii de liceu și de bursă, chiar și pentru persoanele care au depășit vârsta de 18 ani, nu vizează doar persoanele cu dizabilități, sunt reglementări generale pentru a stabili persoanele care pot beneficia de anumite drepturi sociale.

23. În consecință fapta nu reprezintă discriminare, neexistând legătură de cauzalitate între faptă și criteriu.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

- 1, Unește excepția necompetenței materiale invocată din oficiu cu fondul conform art. 28-32 din ***Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor***;
2. Fapta nu reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 din ***O.G. nr. 137/2000***;
3. O copie a prezentei hotărâri se comunică părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii: —

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

BĂNICĂ CERASELA CLAUDIA - Membru

DIACONU ADRIAN – Membru

GRAMA HORIA - Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA - Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Redactată și motivată: A.Cs., S.A., H.I.

Data redactării: 20.07.2022

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.